

**ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ЦЕНТР ІННОВАЦІЙНИХ МЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАН УКРАЇНИ»
(ДНУ «ЦІМТ НАН України»)**

**ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність
в ДНУ «Центр інноваційних медичних технологій НАН
України»**

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом директора
ДНУ «ЦІМТ НАН України»

від « 08 » 08 2025 р. № 178

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
ДНУ «ЦІМТ НАН України»

Протокол засідання
від « 08 » 08 2025 р. № 7

КИЇВ – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає основні поняття, завдання, принципи академічної доброчесності, вимоги до поведінки учасників освітньо-наукового процесу під час навчання, викладання, проведення наукових досліджень, підготовки дисертаційної роботи в ДНУ «Центр інноваційних медичних технологій НАН України» (далі – Центр).

1.2. Метою Положення є формування культури академічної доброчесності серед учасників освітньо-наукового процесу з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень на основі дотримання норм етичної поведінки, етики академічних взаємовідносин, принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності.

Основними завданнями Центру у сфері дотримання академічної доброчесності є:

- формування і підтримка культури академічної доброчесності;
- недопущення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації;
- забезпечення прозорих процедур оцінювання результатів діяльності учасників освітньо-наукового процесу;
- впровадження етичних стандартів в освітню та дослідницьку діяльність;
- виявлення, розгляд та запобігання порушенням академічної доброчесності.

1.3. Положення розроблене відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції»; враховує вимоги, прописані в інших документах чинного законодавства України, зокрема таких, як: Порядок присудження ступеня доктора філософії (Постанова КМУ від 12.01.2022 № 44); Порядок присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук (Постанова КМУ від 17.11.2021 №1197); Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності (Затвердженого рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року Протокол № 11).

1.4. Дотримання академічної доброчесності є обов'язковим для всіх учасників освітньо-наукового процесу.

2. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. **Академічна доброчесність** – це сукупність етичних принципів та визначених законами «Про освіту», «Про вищу освіту» правил, якими мають керуватися учасники освітньо-наукового процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень

2.2. Культура академічної доброчесності в освітньо-науковому середовищі ґрунтується на принципах:

– *законності*, що передбачає дотримання кожним учасником освітньо наукового процесу норм законодавства;

– *чесності*, що реалізується як вимога подавати достовірну інформацію у процесі навчання, викладання, підготовки наукових текстів, досліджень, звітності; самостійне виконання здобувачами освіти завдань, письмових робіт, публікацій без спотворення чи підміни фактів тощо;

– *відповідальності* за якість, точність та доброчесність своїх академічних та наукових результатів; усвідомлення наслідків за можливі порушення;

– *прозорості*, вільного та відкритого поширення найкращих практик реалізації власної академічної діяльності, їх безперервне надбання та збагачення; відкритості щодо вибору методології дослідження, представлення результатів, опису джерел фінансування; використання належного цитування та покликань на джерела, доступності інформації про авторство;

– *справедливості*, що передбачає рівне ставлення до всіх учасників освітньо-наукового процесу, недопущення упередженості, фаворитизму або корупційних проявів у процесі захисту дисертаційного дослідження або оцінювання результатів навчання; уникнення конфлікту інтересів;

– *довіри*, взаємоповаги між учасниками освітньо-наукового процесу, що заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в академічному середовищі, сприяє співпраці та продукуванню нових ідей;

– *поваги* до академічної свободи, зокрема до вибору методів наукових досліджень, досягнутих результатів навчання, самовираження, честі, гідності усіх суб'єктів освітньо-наукового процесу, культурної та етнічної самобутності, політичних, релігійних та інших індивідуальних світоглядних позицій;

– *компетентності й професіоналізму* задля здійснення діяльності на високому професійному рівні, із постійним підвищенням наукового та освітнього рівня.

3. ФОРМИ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Формами порушення академічної доброчесності вважаються:

3.1. **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства.

3.2. **Самоплагіат** – повторне використання власних раніше оприлюднених текстів без вказівки на першоджерело.

Відповідно до п. 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44

(зі змінами), не вважається самоплагіатом використання здобувачем своїх наукових праць у тексті дисертації без посилання на ці праці, якщо вони попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані здобувачем в анотації дисертації.

3.3. **Фабрикація** – вигадування недостовірних даних чи фактів, що використовуються в освітньо-науковому процесі чи наукових дослідженнях.

3.4. **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітньо-наукового процесу чи наукових досліджень.

3.5. **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

3.6. **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітньо-наукового процесу.

3.7. **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітньо-наукового процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньо-науковому процесі.

3.8. **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погрозу, примушування тощо) на наукового (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Забезпечення академічної доброчесності, запобігання та виявлення академічного плагіату є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти в Центрі та включає:

– проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед учасників освітньо-наукового процесу щодо вимог до академічної доброчесності (ознайомлення всіх учасників освітньо-наукового процесу із поняттями та вимогами академічної доброчесності проводиться шляхом включення відповідного матеріалу до програм освітніх компонентів, проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, індивідуальних консультацій тощо);

– виявлення порушень академічної доброчесності учасниками освітньо-наукового процесу (зокрема, запобігання академічному плагіату у наукових дослідженнях, дисертаціях, публікаціях учасників освітнього-наукового процесу полягає у здійсненні технічної перевірки за допомогою

спеціалізованих програмних засобів, що використовуються в Центрі, та експертної оцінки щодо відсутності/наявності академічного плагіату).

– прийняття відповідних рішень за порушення вимог академічної доброчесності.

4.2. Дотримання академічної доброчесності науковими (науково-педагогічними) працівниками передбачає:

– посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну наукову діяльність;

– контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

– об'єктивне оцінювання результатів навчання.

4.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

– самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

– посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– надання достовірної інформації про результати власної наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

4.4. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем вищої освіти під час попередньої експертизи та підготовки висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів наукових досліджень здійснюють наукові керівники/наукові консультанти, де здійснюється попередня експертиза, та рецензенти (експерти). У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності рецензенти (експерти) зобов'язані повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення здобувача вищої освіти.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Учасники освітньо-наукового процесу в Центрі несуть відповідальність за порушення академічної доброчесності відповідно до вимог законодавства України.

5.2. У разі виявлення порушень академічної доброчесності науковими (науково-педагогічними) працівниками Центру можуть бути застосовані такі заходи:

• попередження;

• відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;

• позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;

- відмова у присвоєнні або позбавлення присвоєного наукового звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів зокрема, Вченої ради Центру чи займати визначені законом посади;
- позбавлення можливості здійснювати наукове керівництво аспірантами;
- позбавлення можливості викладати дисципліни навчального плану підготовки докторів філософії.

5.3. За порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти Центру можуть бути застосовані такі заходи:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (проміжного та підсумкового контролю);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з аспірантури;
- відмова у наданні позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.
- відмова у присудженні ступеня доктора філософії / наукового ступеня доктора наук без права повторного захисту дисертації;
- позбавлення ступеня доктора філософії, наукових ступенів кандидата і доктора наук у передбаченому законодавством порядку.

6. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЙ ТА ЇХ РОЗГЛЯД

6.1. У випадку незгоди з висновком про порушення академічної доброчесності особа має право у трьохденний термін з моменту отримання інформації подати наукову апеляційну заяву на ім'я Голови апеляційної комісії.

6.2. Для розгляду апеляційної заяви створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується наказом директора Центру з найбільш досвідчених та авторитетних наукових та науково-педагогічних працівників з профільної спеціальності.

6.3. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу наказу директора про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання може бути розглянуте без його присутності.

6.4. У випадку необхідності отримання додаткової уточнювальної інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у декілька етапів.

6.5. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує Голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи: «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь».

6.6. За умови підтвердження факту порушення академічної доброчесності у висновку зазначаються пропозиції щодо вживання

відповідних заходів. Висновок подається директору Центру для подальшого розгляду і прийняття рішення.

6.7. Висновки апеляцій (протоколи засідань апеляційних комісій) щодо академічного плагіату (компіляцій) у наукових роботах викладачів, аспірантів зберігаються в особових справах.

6.8. Анонімні звернення не розглядаються.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Це Положення затверджується Вченою радою ДНУ «Центр інноваційних медичних технологій НАН України» та вводиться в дію наказом директора.

7.2. Усі зміни та доповнення або нова редакція Положення розглядаються та приймаються на засіданні Вченої ради і затверджуються наказом директора Центру.

7.3. При затвердженні нової редакції Положення, попереднє втрачає чинність.